

๑๔๔๓

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๔๘๘

---



พระราชบัญญัติ

บังคับการให้เป็นไปตามอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการ  
ปฏิบัติต่อเชลยศึก

ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๒

พ.ศ. ๒๔๘๘

---

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี  
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายเพื่อบังคับ การให้เป็นไป  
ตามอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ ๑๒  
สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้  
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ  
บังคับการให้เป็นไปตามอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อ  
เชลยศึก ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก  
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ใน  
ส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรืออนุสัญญา หรือ  
แย้งหรือขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรืออนุสัญญา  
มิให้นำมาใช้บังคับแก่เชลยศึก

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อนุสัญญา” หมายความว่า อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับ  
การปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๒

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๔๘๘

“เชลยศึก” หมายความว่า บุคคลที่ระบุไว้ในข้อ ๕ แห่ง  
อนุสัญญา

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

### ส่วนที่ ๑

#### ความผิดที่เชลยศึกกระทำ

มาตรา ๖ กฎหมาย ข้อยบังคับ และคำสั่งที่ใช้บังคับใน  
กองทหารไทย ให้ใช้บังคับแก่เชลยศึก และเมื่อเชลยศึก  
กระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อยบังคับ และ  
คำสั่งนั้น ๆ อาจนำวิธีการทางศาลและทางวินัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง  
กับความผิดนั้น ๆ มาใช้แก่เชลยศึกได้ แต่ต้องไม่ขัดต่อ  
อนุสัญญา

ห้ามมิให้ศาลพิพากษาลงโทษและมิให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร  
ส่งลงทัณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดแก่เชลยศึก เว้นแต่จะเป็น  
โทษหรือทัณฑ์ที่ได้บัญญัติไว้สำหรับผู้สังกัดกองทหารไทยซึ่งได้  
กระทำความผิดอย่างเดียวกัน

มาตรา ๗ ให้ศาลทหารพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเกี่ยวกับ  
ความผิดที่เชลยศึกกระทำ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายที่ใช้อยู่  
เวลานั้นบัญญัติให้ศาลพลเรือนพิจารณาพิพากษาผู้สังกัดกอง

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

ทหารไทยได้ จึงให้ศาลพลเรือนมีอำนาจพิจารณาพิพากษา  
ความผิดซึ่งเคยสืบกระทำนั้น

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ศาลพิพากษาลงโทษเคยสืบโดยไม่ได้  
ให้โอกาสแก่เคยสืบในการต่อสู้คดี หรือโดยมิให้ได้รับการ  
ช่วยเหลือตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในข้อ ๑๐๕ แห่งอนุสัญญา

มาตรา ๕ ทันททีทางวินัยที่จะฟังลงแก่เคยสืบนั้น ให้มี  
ได้เฉพาะดังต่อไปนี้

(๑) ปรับไม่เกินกว่าร้อยละห้าสิบของเงินจำขลวงหน้ำ  
และเงินค่าจ้างแรงงานสำหรับระยะเวลาไม่เกินสามสิบวัน ซึ่ง  
เคยสืบหากจะได้รับ ตามข้อ ๖๐ และข้อ ๖๒ แห่งอนุสัญญา

(๒) งดเอกสิทธิ์ทีให้ได้รับนอกเหนือจากผลปฏิบัติที  
บัญญัติไว้ในอนุสัญญา

(๓) ให้ทำงานหนักเหนื่อยไม่เกินวันละสองชั่วโมง

(๔) ขัง

มิให้ใช้การลงทัณฑ์ทีระบุไว้ใน (๓) แก่นายทหารสัญญาบัตร  
การลงทัณฑ์ครั้งหนึ่งจะต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินสามสิบ  
วัน ระยะเวลาขังขณะรอการพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยหรือคำสั่ง

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

ลงทัณฑ์ทางวินัยนั้น ให้หักออกจากกำหนดเวลาในคำสั่ง  
ลงทัณฑ์เชลยศึก

กำหนดเวลาอย่างสูงสามสิบวันตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา  
จะเพิ่มขึ้นมิได้ แม้ว่าเชลยศึกจะต้องได้รับทัณฑ์สำหรับกรรม  
หลายกรรมด้วยกันในขณะที่ถูกส่งให้ลงทัณฑ์นั้น ทั้งนี้ไม่ว่า  
กรรมหลายกรรมนั้นจะเกี่ยวเนื่องกันหรือไม่

ระยะเวลาระหว่างการออกคำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยและการ  
บังคับตามคำสั่งลงทัณฑ์จะต้องไม่เกินหนึ่งเดือน

ในกรณีที่การออกคำสั่งลงทัณฑ์เชลยศึกทางวินัยอีก การ  
บังคับตามคำสั่งลงทัณฑ์สองคราวต่อเนื่องกัน หากว่าคราวใด  
คราวหนึ่งมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสิบวัน ให้เว้นระยะห่าง  
กันอย่างน้อยสามวัน

มาตรา ๑๐ ถ้ามีคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเชลยศึก ห้าม  
มิให้บังคับตามคำพิพากษาก่อนครบกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า  
หกเดือนนับแต่วันมีคำพิพากษา หรือในกรณีที่รัฐซึ่งทำ  
หน้าที่คุ้มครอง นับแต่วันที่รัฐนั้นได้รับทราบการแจ้งตามที่ได้  
บัญญัติไว้ในข้อ ๑๐๗ แห่งอนุสัญญา

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๔๘๘

มาตรา ๑๑ เชลยศึกที่หลบหนีไปได้ตามความหมายของ  
ข้อ ๘๑ แห่งอนุสัญญาแล้วถูกจับตัวได้ ไม่ต้องรับโทษหรือ  
ทัณฑ์ใด ๆ สำหรับการหลบหนีนั้น

เชลยศึกที่หลบหนีและถูกจับตัวได้ก่อนที่หลบหนีไปได้  
ตามความหมายของข้อ ๘๑ แห่งอนุสัญญา จะต้องรับผิดชอบ  
สำหรับการหลบหนีนั้นเพียงทัณฑ์ทางวินัยเท่านั้น

ในกรณีที่เชลยศึกถูกฟ้องต่อศาลสำหรับความผิดที่ได้  
กระทำในระหว่างหลบหนีหรือพยายามหลบหนี มิให้ถือเอา  
การหลบหนีหรือพยายามหลบหนีเป็นเหตุลงโทษให้หนักขึ้น  
ไม่ว่าการหลบหนีหรือพยายามหลบหนีนั้นจะได้กระทำมาแล้ว  
กี่ครั้ง

บรรดาความผิดที่เชลยศึกกระทำด้วยเจตนาเพียงเพื่อให้  
สะดวกแก่การหลบหนีของตน และความผิดนั้นมิได้ก่อให้เกิดการ  
ประทุษร้ายแก่ชีวิตหรือร่างกาย เช่น ความผิดที่กระทำ  
ต่อทรัพย์สินสมบัติสาธารณะ การลักทรัพย์โดยไม่มีเจตนาที่จะให้  
ตนร่ำรวย การปลอมเอกสารหรือใช้เอกสารปลอม การสวม  
เครื่องแต่งกายพลเรือนนั้น ย่อมก่อให้เกิดความรับผิดชอบเพียง  
ทัณฑ์ทางวินัยเท่านั้น

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๔๘๘

เชลยศึกที่ให้อุปการะแก่การหลบหนีหรือพยายามหลบหนี จะต้องรับผิดชอบสำหรับการกระทำนั้นเพียงทัณฑ์ทางวินัยเท่านั้น

### ส่วนที่ ๒

#### ความผิดที่กระทำต่อเชลยศึก

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำการทดลองชนิดใด ๆ แก่เชลยศึกในทางแพทย์ ทางชีววิทยา หรือทางวิทยาศาสตร์ อันไม่เป็นการสมควรแก่เหตุในการรักษาพยาบาลเชลยศึกนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันห้าร้อยบาท และจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา ๑๓ ผู้ใดขู่เชือด คูหมิ่น หรือกระทำให้เชลยศึกได้รับความอับยศหรืออับमानในตัวตนและเกียรติยศ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดทรมาณร่างกายหรือจิตใจหรือบังคับเชลยศึกด้วยประการใด ๆ เพื่อจะได้มาซึ่งข้อความใด ๆ จากเชลยศึก หรือคุกคาม คูหมิ่น หรือให้ได้รับผลปฏิบัติใดอันเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ หรือเสื่อมเสียประโยชน์ไม่ว่า

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘

ประการใด ๆ ในกรณีที่เชลยศึกไม่ยอมให้คำตอบมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๕ ผู้ใดบังคับเชลยศึกให้เข้าประจำการในกองทหารศัตรูของเชลยศึกมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้เชลยศึกได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรมหรือตามระเบียบที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

### ส่วนที่ ๓

ความผิดที่กระทำในกรณีการสู้รบกัน

ที่ไม่มีลักษณะระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๘ ในกรณีการสู้รบกันที่ไม่มีลักษณะระหว่างประเทศ ผู้ใดกระทำการใด ๆ ที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๒ มาตรา



เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๘๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๘

๑๓ หรือมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แก่บุคคลที่ระบุไว้ในข้อ ๓ แห่งอนุสัญญา มีความผิดต้องระวางโทษตามที่ระบุไว้ในมาตรานี้ ๆ

มาตรา ๑๕ ในกรณีการสู้รบกันที่ไม่มีลักษณะระหว่างประเทศ ผู้ใดจับบุคคลไว้เป็นตัวประกัน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จึงเห็นสมควรตรากฎหมายขึ้น เพื่ออนุวัติตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้